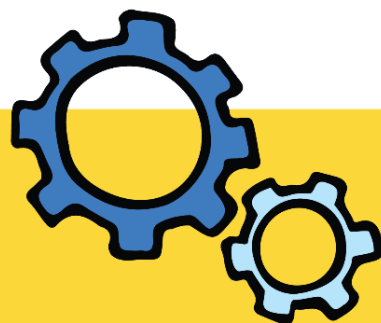

UN
DIP

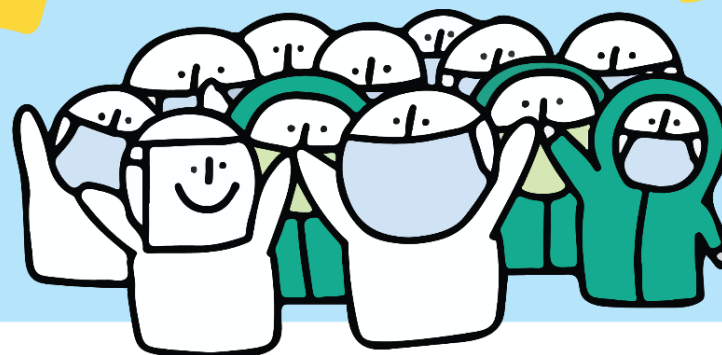
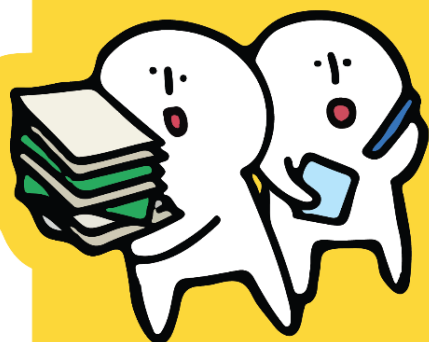
accelerator
labs
.....

เครือข่าย ภาคประชาชน และนวัตกรรม การบริการสาธารณะ ในยุคโควิด-19

บทเรียนจากการทำงาน
ของภาคประชาชน
ในการรับมือกับภาวะวิกฤต
ในประเทศไทย

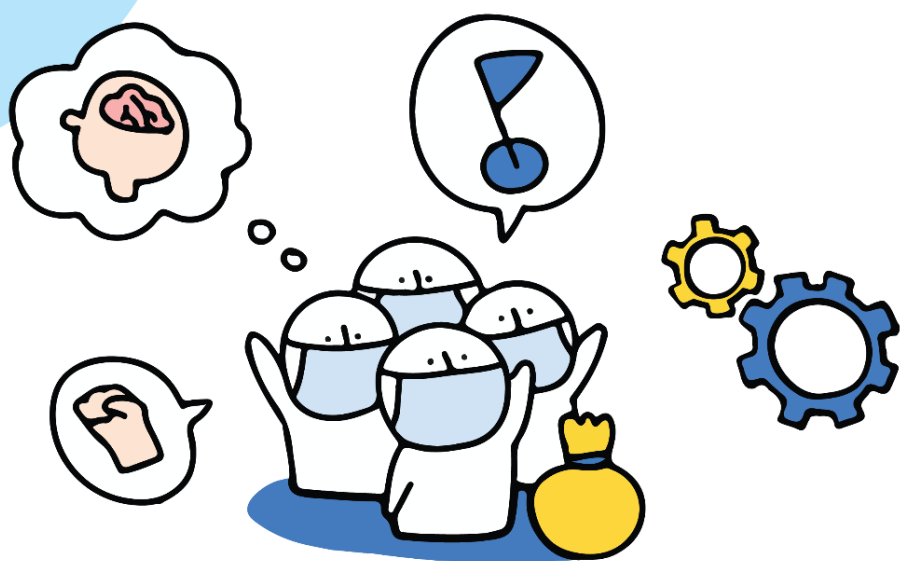
ลิขสิทธิ์ © UNDP 2022 โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ประจำประเทศไทย
จัดทำโดย โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ประจำประเทศไทย

โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ประจำประเทศไทย
ชั้น 12 อาคารสหประชาชาติ
ถนนราชดำเนินนอก
กรุงเทพฯ 10200 ประเทศไทย
โทร (66) 2 304 9191

ความคิดและความเห็นที่แสดงในรายงานฉบับนี้มาจากผู้เขียนและอาจไม่ได้หมายรวม
ถึงความคิดเห็นของสหประชาชาติ หรือแม้กระทั่งของรัฐสมาชิกของสหประชาชาติ
แต่อย่างใด

โควิด-19 / เครือข่ายภาคประชาชน / นวัตกรรมการบริการสาธารณะ

บทเรียนจากการทำงานของภาคประชาชนในการรับมือกับภาวะวิกฤตในประเทศไทย

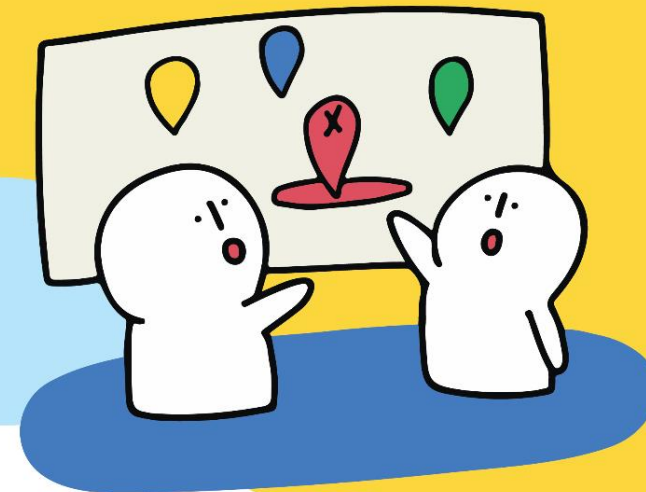
การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้เพิ่มเปราะบางมากขึ้น แก่กลุ่มคนเปราะบางคนยากจนก้าวเข้าสู่ภาวะความยากจนขั้นรุนแรง ส่วนกลุ่มคนชายขอบก็ประสบปัญหาการเข้าถึงบริการสาธารณสุขและความช่วยเหลือต่าง ๆ ในปี 2563 ภาพรวมเศรษฐกิจไทยหดตัวลง 6.1% (NESDC, 2021) ในขณะที่สัดส่วนคนยากจนเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 6.4% สะท้อนถึงคนจนที่เพิ่มขึ้นราว 200,000 คน (World Bank, 2021) นอกจากนี้ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ยังได้ประมาณการว่า มีประชากรคนไร้ที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นกว่า 30% เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ความรุนแรงของสถานการณ์บีบบังคับให้ทุกภาคส่วนต้องค้นหาและพัฒนานวัตกรรม วิธีการจัดการใหม่ ๆ เพื่อรับมือกับความท้าทายที่ซับซ้อนขึ้นเรื่อยๆ จึงไม่น่าแปลกใจที่เราได้เห็นนวัตกรรมเกิดขึ้นมากมายในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา

การรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในประเทศไทยสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของแนวทาง

ที่ทุกภาคส่วนในสังคมต้องมีส่วนร่วม (Whole-of-Society Approach) เพื่อพัฒนานวัตกรรมทางสังคมในการรับมือภาวะวิกฤตและฟื้นฟูสังคม การบริการสาธารณะและการให้ความช่วยเหลือในรูปแบบเดิม ๆ อาจจะไม่เพียงพออีกต่อไป เราจำเป็นต้องมีแนวทางและวิธีการใหม่เพื่อตอบโจทย์ของสังคมในภาวะวิกฤต ถึงแม้รัฐบาลจะมีมาตรการด้านสาธารณสุขและโครงการเยียวยาด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชน แต่ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคประชาสังคมล้วนมีบทบาทสำคัญในการต่อสู้กับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางให้ผ่านวิกฤตครั้งนี้ไปได้ เราได้เห็นนวัตกรรมในหลากหลายรูปแบบถูกสร้างสรรค์ขึ้น ทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน

UNDP Accelerator Lab Thailand เชื่อในพลังของนวัตกรรมชุมชนและปัญญาารวมหมู่ (Collective Intelligence) ว่าเป็นหนทางในการแก้ไขปัญหาคับซ้อน ในโลกปัจจุบัน เราจึงตั้งใจเรียนรู้จากวิกฤตครั้งนี้ รวมถึงมองหา นวัตกรรมทางสังคมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น แต่เมื่อพูดถึงนวัตกรรม เราไม่ได้หมายความว่านวัตกรรมทางเทคโนโลยีเท่านั้น แต่ยังให้ความสนใจกับนวัตกรรมชุมชน และกระบวนการทางสังคมที่ทำให้ประเทศไทยสามารถก้าวข้ามวิกฤตไปได้ เมื่อมองในมุมนี้ เราอาจจะกล่าวได้ว่า แนวทางการทำงานที่สร้างความร่วมมือของทุกภาคส่วนคือนวัตกรรมทางสังคมอย่างหนึ่ง การสร้างความมีส่วนร่วมของประชาชน และใช้ประโยชน์จากความเชี่ยวชาญและทรัพยากรของแต่ละภาคส่วน มี อาจเป็นเส้นทางสู่อนาคตที่สังคมไทยสามารถก้าวไปข้างหน้าได้อย่างแข็งแกร่งมากขึ้น

การรับมือกับภาวะวิกฤตและนวัตกรรมทางสังคมในการบริการสาธารณะ

การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้เร่งกระบวนการทางนวัตกรรมอย่างปฏิเสธไม่ได้ ตลอดเวลาหลายปีที่ผ่านมา รัฐบาลไทยมีความพยายามในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้เป็น “ประเทศไทย 4.0” แต่สถานการณ์โรคระบาดทำให้เราเห็นถึงการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลในวงกว้างที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วอย่างไม่เคยมีมาก่อน ปัจจุบัน ร้านแผงลอยข้างทางเข้าสู่แพลตฟอร์มดิจิทัล ผ่านแอปพลิเคชันเปิดตัวซึ่งรัฐบาลพัฒนาขึ้นเพื่อเป็นช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงมาตรการเยียวยาและกระตุ้นเศรษฐกิจต่างๆ เช่น โครงการ “คนละครึ่ง” ซึ่งรัฐจ่ายครึ่งหนึ่งของค่าอาหาร (สูงสุด 150 บาทต่อวัน) โดยต้องจ่ายผ่านแอปพลิเคชันเปิดตัวโครงการนี้ทำให้มีผู้ใช้ใหม่เข้าสู่แพลตฟอร์มดิจิทัลจำนวนมากและกำลังขับเคลื่อนประเทศไทยสู่การเป็นสังคมไร้เงินสด

©UNDP

ด้านสาธารณสุข รัฐบาลได้พัฒนาแอปพลิเคชันและไลน์ “หมอพร้อม” เพื่อจัดการการฉีดวัคซีนและให้ข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับโควิด-19

ส่วนภาคเอกชนร่วมพาสังคมผ่านวิกฤตโดยใช้ความเชี่ยวชาญและกลไกการดำเนินธุรกิจของตนเองยกตัวอย่างกรณีการลงทะเบียนฉีดวัคซีน บริษัทด้านการสื่อสาร เช่น TRUE AIS และ DTAC ต่างเปิดให้ลูกค้าในค่ายมือถือสามารถลงทะเบียนผ่านช่องทางของบริษัทได้ ส่วนบริษัท CP All ก็เปิดให้ประชาชนสามารถลงทะเบียนได้ที่ร้าน 7-Eleven กว่า 3,000 สาขาทั่วกรุงเทพฯ ทำให้คนที่เข้าไม่ถึงแพลตฟอร์มดิจิทัลสามารถลงทะเบียนรับวัคซีนได้

©UNDP

นอกจากนี้ บริษัท SCG Packaging ยังสนับสนุนโรงพยาบาลสนามทั่วประเทศผ่านการพัฒนาและผลิตเตียงสนามกระดาษเอสซีจีพี (SCGP Paper Field Hospital Bed) ซึ่งทำจากกระดาษรีไซเคิล 100% นวัตกรรมนี้มีน้ำหนักเบา ประหยัดพื้นที่ขนส่งและการจัดเก็บ ในขณะเดียวกันเป็นการส่งเสริมการรีไซเคิลกล่องกระดาษและหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนด้วย

© SCG Foundation
scgfoundation.org

นอกจากการทำงานของรัฐบาล และองค์กรขนาดใหญ่แล้ว เรายังได้เห็นพลังของเครือข่ายภาคประชาชน “คนตัวเล็ก” ที่ลุกขึ้นช่วยเหลือประชาชนด้วยตัวเอง และกลุ่มเปราะบางต่าง ๆ เช่น คนรายได้น้อย ชุมชนสลัม แรงงานต่างชาติ และคนไร้บ้าน การทำงานของอาสาสมัครภาคประชาชนอาจไม่ใช่เรื่องใหม่ เพราะสังคมไทยถือว่ามิตินุกทางวัฒนธรรมที่ดีให้คุณค่ากับความเห็นอกเห็นใจและความมีน้ำใจการช่วยเหลือผู้อื่นจึงเป็นส่วนสำคัญในวิถีคิดของคนไทย อย่างไรก็ตาม ขอบเขตการทำงานและผลลัพธ์จากการทำงานของภาคประชาชนมีบทบาทสำคัญในการจัดการภาวะวิกฤตอย่างที่เราไม่เคยเห็นมาก่อน

เจลิมพงษ์ กล้ายัยน

นักพัฒนานวัตกรรมอาวุโส ฝ่ายนวัตกรรมเพื่อสังคม
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (NIA)

สภาวะวิกฤตเป็นตัวเร่งให้เกิดนวัตกรรมสังคมต่าง ๆ ขึ้นอย่างรวดเร็ว ในขณะที่ภาครัฐบาลกำหนดนโยบายและสร้างกลไกขับเคลื่อน ผู้ที่ดำเนินการให้เกิดนวัตกรรมขึ้นจริงคือภาคเอกชน โดยมีภาคประชาชนเข้ามาร่วมมือเพื่อให้นวัตกรรมสามารถตอบโจทย์ในพื้นที่ได้จริง ทั้งในด้านการรับมือกับวิกฤตและการฟื้นฟูเศรษฐกิจ อีกปัจจัยคือบริบททางวัฒนธรรม คนรุ่นใหม่มีจิตสำนึกด้านจิตอาสามากขึ้น ทำให้มีการรวมตัวกันทำงาน สร้างสรรค์นวัตกรรมมากขึ้น

ระยะเวลาการทำงานยืดเยื้อจากไม่กี่เดือนเป็นเวลายาวนานกว่า 2 ปี การมองเห็นปัญหาด้วยมุมมองของ “คนใน” หรือผู้ได้รับผลกระทบทำให้ภาคประชาชนสามารถปิดช่องว่างโดยใช้แนวทางการจัดการและให้บริการสาธารณะที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางเราจึงพบกลุ่มอาสาสมัครทำงานในหลากหลายด้านเพื่อตอบโจทยความต้องการของผู้ประสบภัย ตั้งแต่จัดตั้งศูนย์ประสานงานผู้ป่วย ตรวจเชิงรุก ส่งอาหารและสิ่งของให้ผู้ป่วย ส่งตัวผู้ป่วย จัดการศพ ช่วยเคลมประกัน ไปถึงทำโครงการฟื้นฟูเศรษฐกิจ และอื่น ๆ อีกมากมาย งานเหล่านี้เกิดขึ้นจาก “การลงมือทำ” ของภาคประชาชน ทั้งกลุ่มอาสาสมัครที่มีอยู่เดิมและกลุ่มหน้าใหม่กลายเป็นระบบนิเวศของภาคประชาชนที่กำลังเติบโตอย่างเข้มแข็ง

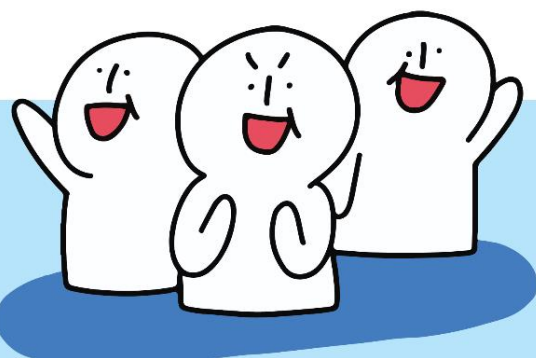
บทเรียนจากการทำงานของภาคประชาชน ในการจัดการภาวะวิกฤต

© ZENDAI

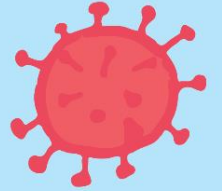
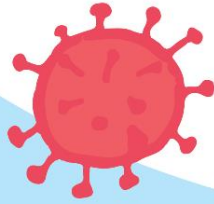
© Food For Fighters

UNDP Accelerator Lab Thailand เห็นถึงบทบาทและความสำเร็จของการทำงานโดยภาคประชาชนจึงร่วมกับเครือข่ายภาคประชาชนและผู้เกี่ยวข้อง ทั้งจากชุมชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้สนับสนุนต่างๆ และภาคเอกชนสะท้อนสิ่งที่เราได้เรียนรู้จากการทำงานของภาคประชาชนในการรับมือกับวิกฤต รวมถึงการเปลี่ยนวิกฤตครั้งนี้เป็นโอกาสในการเรียนรู้ และถอดบทเรียนที่จะทำให้สังคมไทยสามารถก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคงมากขึ้น

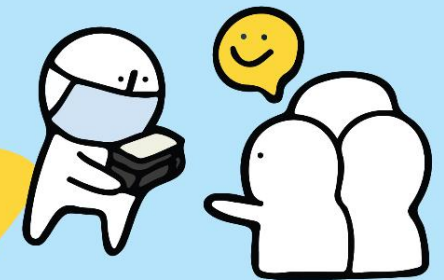
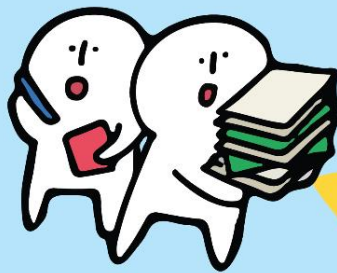
พันชนะ วัฒนเสถียร
ผู้ก่อตั้ง Food For Fighters

สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ “อย่าหยุดทำ”
ทำน้อย ทำมากตามกำลังที่มี แต่ทำอย่างต่อเนื่อง เพราะการลงมือทำคือกระบวนการสื่อสารที่ดีที่สุด การสร้างภาพทำได้ไม่นาน แต่ควบคู่ไปกับการลงมือทำงานเพื่อสังคม การสื่อสารและทำการตลาดให้ตรงตามความเป็นจริงและวัฒนธรรมของผู้สนับสนุนก็เป็นเรื่องจำเป็น ต้องตอบโจทย์เขาเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

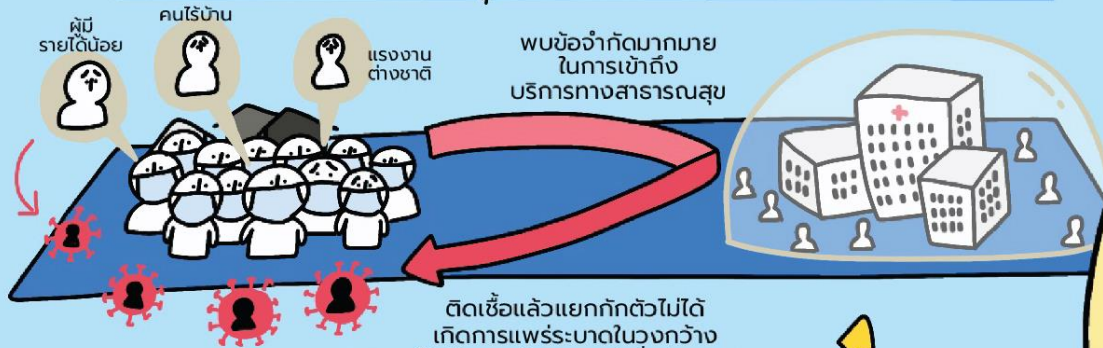
บทเรียนจากการทำงานของภาคประชาชน เพื่อช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางในภาวะวิกฤต

กรณีศึกษาวิกฤตการแพร่ระบาดของโควิด-19

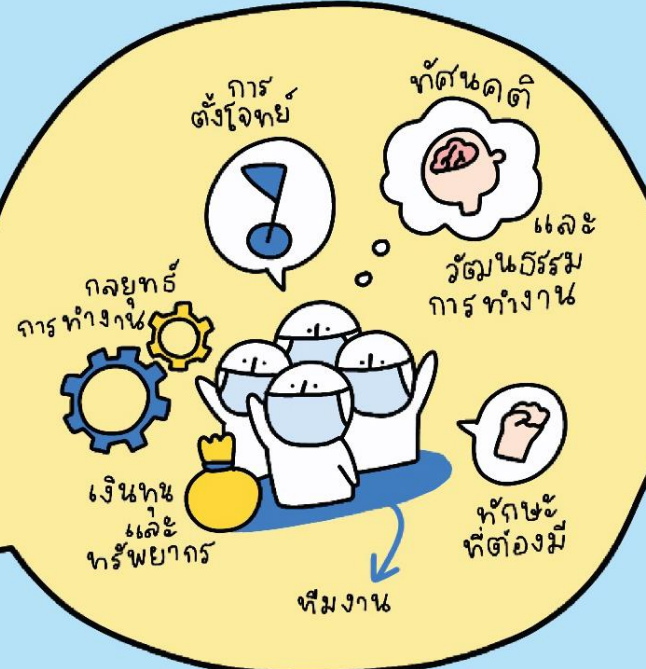
“พลังภาคประชาชน” ในวิกฤตโควิด-19

โควิด-19 ส่งผลให้กลุ่มเปราะบางยิ่งเปราะบางมากขึ้น

ติดเชืแล้วแยกกักตัวไม่ได้ เกิดการแพร่ระบาดในวงกว้าง กลายเป็นปัญหา “จุกินหาง” ที่ทวีความรุนแรง

แม้เป็นเพียง “คนตัวเล็ก” แต่รวมกันเป็น “พลังของประชาชน”

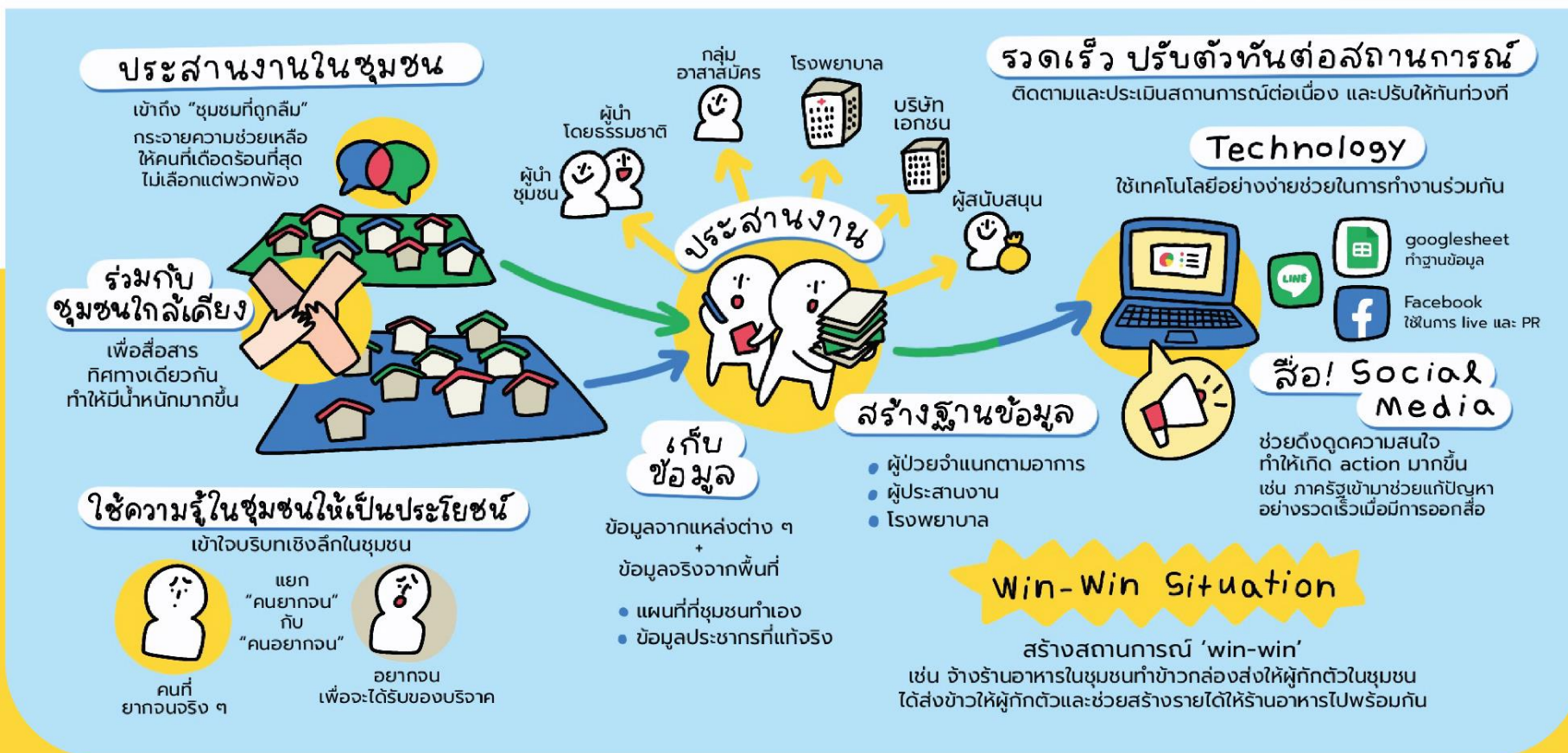

ภาคประชาชนเห็นช่องว่างต่าง ๆ จึงรวมตัวช่วยเหลือกันเองและกลุ่มเปราะบาง เกิดเป็นอาสาสมัครหน้าใหม่หลายกลุ่ม

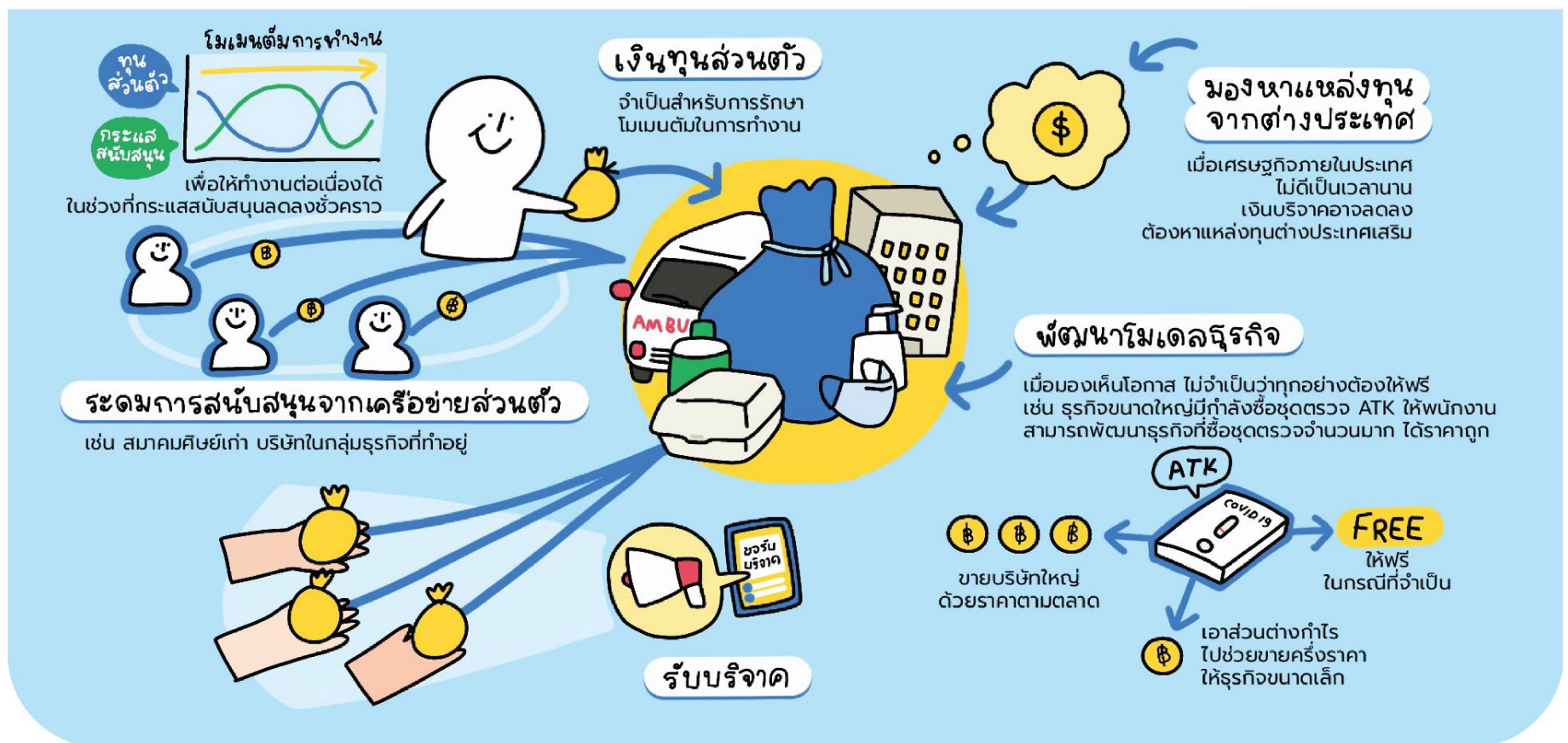
การตั้งโจทย์

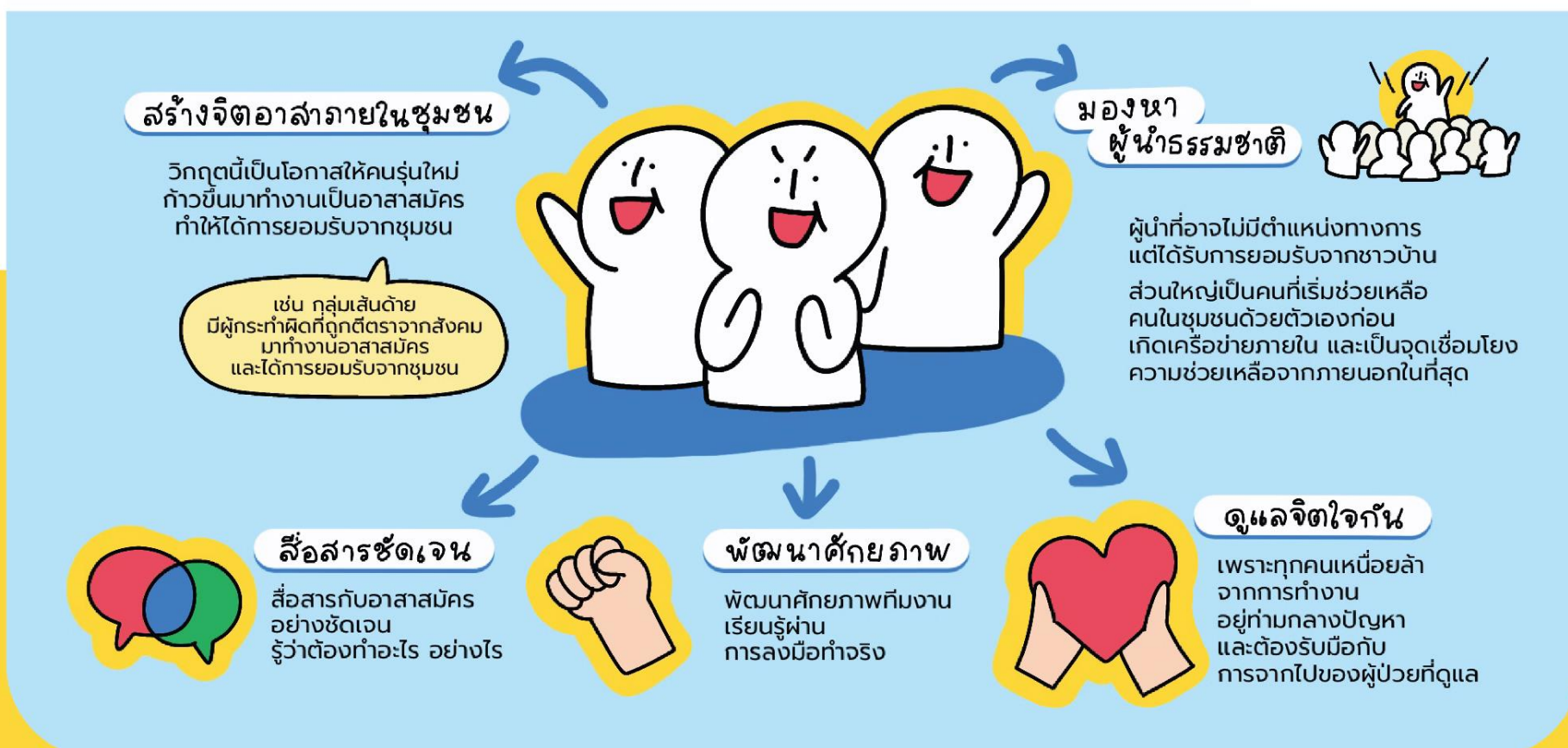
กลยุทธ์การทำงาน

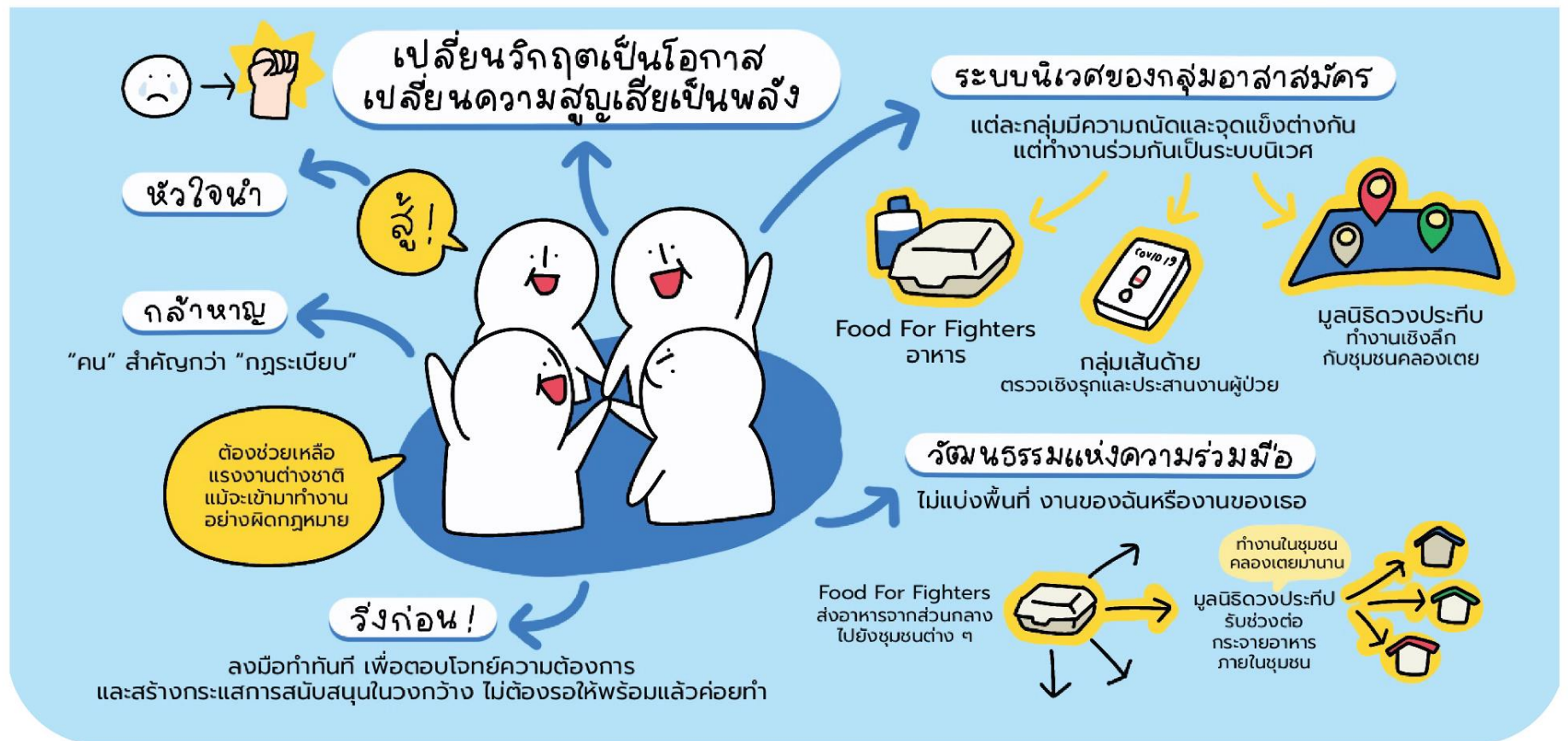
เงินทุนและทรัพยากร

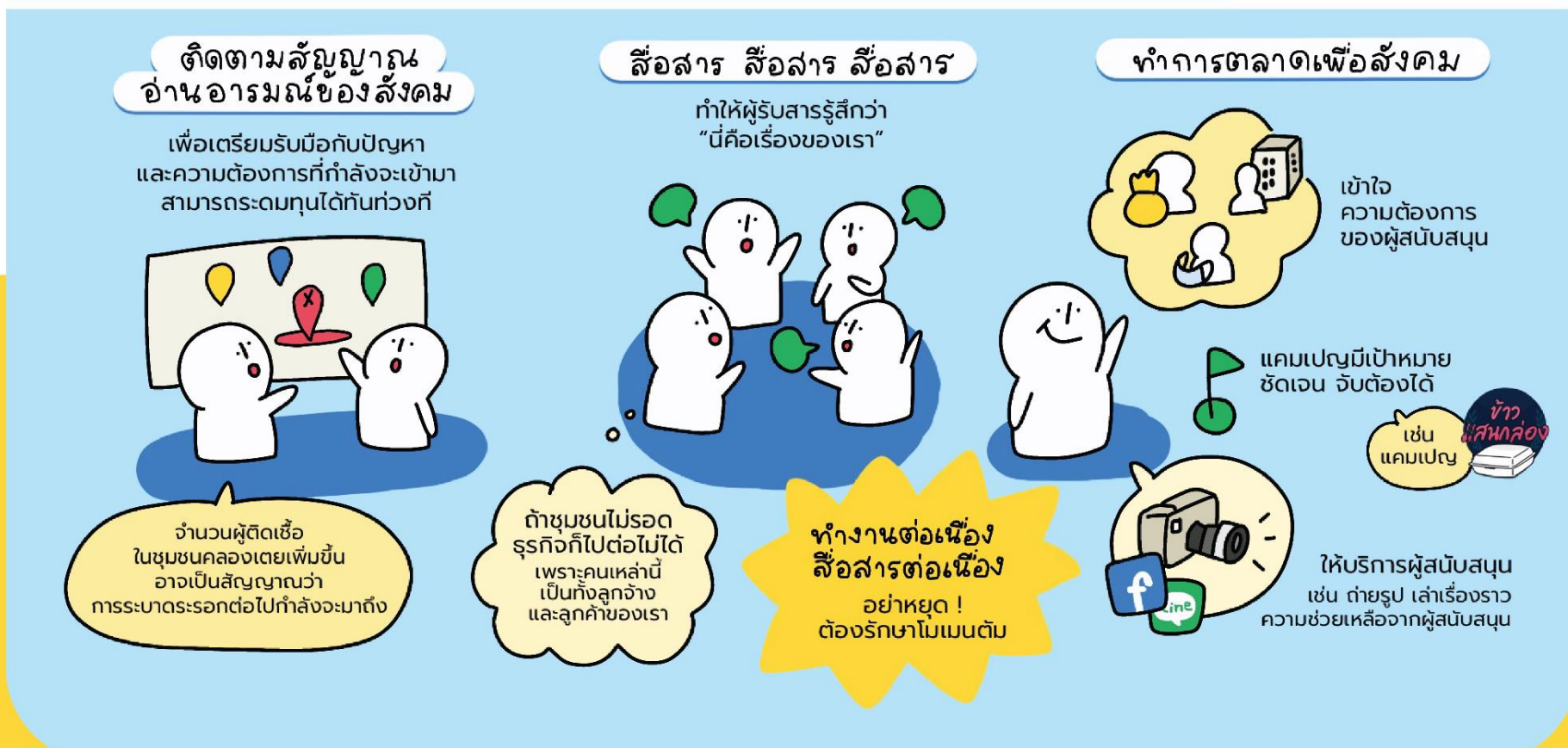
ทีมงาน

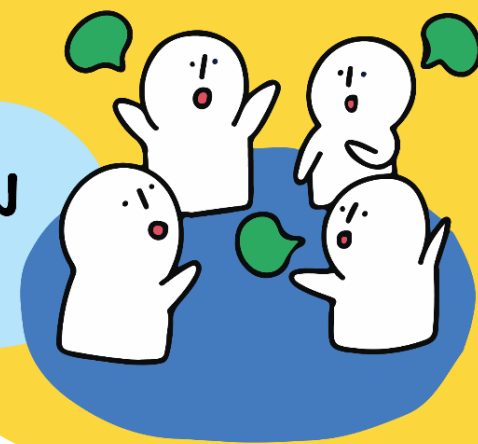
ทัศนคติและวัฒนธรรมการทำงาน

ทักษะที่ต้องมี

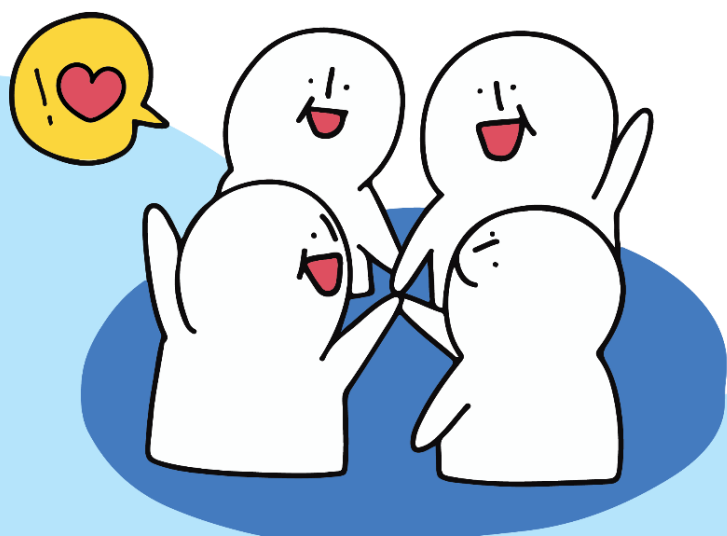

โอกาสและความท้าทายของการสร้างความมีส่วนร่วม ของภาคประชาสังคมและการบริการสาธารณะ

การทำงานที่เป็นอิสระ ไม่ติดระบบระเบียบขององค์กรขนาดใหญ่ ทำให้เครือข่ายภาคประชาชนสามารถทำงานได้อย่างคล่องตัวและยืดหยุ่น ช่วยเสริมระบบการบริการสาธารณะที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การยืดหยุ่นเป็นศูนย์กลางยังทำให้เครือข่ายภาคประชาชนขยายขอบเขตการทำงานไปตามความจำเป็นของผู้ประสบภัยและตอบสนองต่อสถานการณ์อย่างทันต่อสิ่งที่เกิดขึ้นตามการทำงานของภาคประชาชนมักติดข้อจำกัดด้านงบประมาณสนับสนุน ซึ่งขาดความสม่ำเสมอทำให้ยากต่อการขยายผลในระดับที่ใหญ่ขึ้น เครือข่ายภาคประชาชนมักพึ่งพาการบริจาค ซึ่งอาจใช้ได้สำหรับการทำงานระยะสั้น แต่ยากต่อการทำงานระยะยาวอย่างวิกฤตโควิด-19 เมื่อเงินบริจาคและการระดมทุนจากสาธารณะไม่เพียงพอกลุ่มอาสาสมัครบางกลุ่มหันไปหาโมเดลการหาเงินสนับสนุนแบบใหม่ ๆ เช่น การทำงานร่วมกับภาคเอกชนหรือใช้โมเดลธุรกิจเพื่อสังคมในการให้ความช่วยเหลือ

กระแสเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมของภาคธุรกิจ (Corporate Social Responsibility – CSR) ถือเป็นปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญข้อหนึ่ง กลุ่มอาสาสมัครที่สามารถบริหารจัดการงานได้อย่างดีสามารถดึงดูดความสนใจของภาคเอกชนและได้รับการสนับสนุนในหลากหลายรูปแบบเช่น กลุ่ม Food For Fighters ไม่เพียงได้รับเงินทุนจากบริษัทต่างๆแต่ยังได้รับการสนับสนุนด้านโลจิสติกส์จากบริษัทบ้านปู และธนาคารออมสิน ซึ่งจัดรถพลังงานไฟฟ้ามาวิ่งให้บริการ ขนส่งของ สนับสนุนการทำงานของกลุ่มทุกวัน นอกจากนี้ Food For Fighters ยังเริ่มค้นหาโมเดลการใช้ non-fungible token (NFT) เพื่อเป็นอีกช่องทางในการระดมทุน ในภาพรวม นวัตกรรมด้านการระดมทุนเพื่อการบริการสาธารณะที่คล่องตัว ยืดหยุ่น และยืดหยุ่นเป็นศูนย์กลาง ยังเป็นข้อท้าทายสำหรับเครือข่ายภาคประชาชนส่วนใหญ่จึงจำเป็นต้องค้นหาและทดลองแนวทางแก้ปัญหาใหม่ ๆ ต่อไป

นอกจากนี้ เมื่อถอยออกมามองในภาพกว้าง เราปฏิเสธไม่ได้ว่า เครือข่ายภาคประชาชนทำงานอยู่ภายใต้บริบทของพื้นที่ เชื้อโรคทางสังคมและการเมืองเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของภาคประชาชนด้วย

© Chiangmai Urban Farm, Jaibaan Studio, and Friends

ในภาคเหนือมีหลายตัวอย่างความสำเร็จที่เกิดการทำงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่และเครือข่ายภาคประชาชนใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและความเชี่ยวชาญของกันและกันเพื่อช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง เช่น กลุ่มสถาปนิกในเมืองเชียงใหม่สำรวจพื้นที่ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ และพัฒนาเป็นสวนผักคนเมือง โดยได้รับการสนับสนุนจากเทศบาลเมือง

เชียงใหม่ สวนผักนี้ตอบโจทย์เรื่องความมั่นคงทางอาหารในช่วงโควิดเป็นพื้นที่ผลิตอาหารแจกจ่ายแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตโควิด เช่น คนไร้บ้าน และชุมชนสลัม สวนผักยังกลายเป็นพื้นที่สำหรับกิจกรรมสาธารณะ และพื้นที่การเรียนรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์อีกด้วย

ในขณะที่เดียวกัน บริบททางสังคมและการเมืองในจังหวัดชายแดนใต้กลับสร้างความท้าทายกับการทำงานของภาคประชาชนประเด็นด้านความมั่นคงส่งผลให้เกิดความไม่ไว้วางใจกันระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมการทำงานของภาคประชาชนสามารถถูกมองว่าเป็นการสร้างกระแสต่อต้านรัฐบาล จึงกล่าวได้ว่า ความเชื่อใจกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่างๆ และการมองประโยชน์ของส่วนรวมเป็นพื้นฐานสำคัญของการสร้างความมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีปัญหาความยากจนอยู่เป็นพื้นฐาน และมีปัญหาความมั่นคงอยู่อีกชั้น ปัจจุบัน ปัญหาโควิด-19 เข้ามาทับ เพิ่มความซับซ้อนขึ้นไปอีก นอกจากนี้ ประสบการณ์จากหลาย ๆ ประเทศทำให้เห็นว่า เราจะต้องอยู่ในวงจรการระบาดไปเรื่อย ๆ โควิด-19 จะกลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของพวกเราทุกคน คำถามคือจะทำอย่างไรให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการโควิด-19 ได้ จัดการโดยชุมชนเอง ถือเป็นเรื่องท้าทายและสำคัญมากในอนาคต

ฐิติบ โทมลณี
ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญการสื่อสาร
The Active / Thai PBS

อันที่จริงความท้าทายและโอกาสคือสิ่งเดียวกันแต่มองจากต่างมุม การสะท้อนสิ่งที่เราได้เรียนรู้จากการทำงานของภาคประชาชนในการรับมือกับวิกฤตโควิด-19 ทำให้เห็นถึงศักยภาพและโอกาสต่างๆ ซึ่งมากับการสร้างความมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

เหมือนกับนวัตกรรมชุมชนอื่น ๆ การขับเคลื่อนงานของ “คนตัวเล็ก” เหล่านี้ ชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่แท้จริงซึ่งต้องการการแก้ไข ไม่สามารถรอได้ รวมถึงเสนอแนวทางการจัดการที่ทำได้จริง แม้จะติดเงื่อนไขบางอย่างที่ทำให้ไม่สามารถขยายผลในวงกว้างได้ นอกจากนี้ ยังเป็นพื้นที่ที่ผู้คนจากหลากหลายความเชี่ยวชาญมารวมมือกัน หาหนทางใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาเกิดเป็นนวัตกรรมทางสังคมภาวะวิกฤตได้ ชี้ให้เราเห็นถึงโอกาสในการพัฒนาบริการสาธารณะ และการให้ความช่วยเหลือสังคมซึ่งภาคประชาชนสามารถก้าวขึ้นมา มีบทบาทสำคัญ หากมีกรอบนโยบายและการสนับสนุนที่เหมาะสมจากภาครัฐ

ประเด็นที่สำคัญที่สุดคือการสร้างความมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเป็นการสร้างความเปลี่ยนแปลงเชิงลึก เพราะไม่เพียงเกิดประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมาย หรือ “ผู้รับประโยชน์” แต่ยังทำให้ “คนทำงาน” ในเครือข่ายภาคประชาชนรู้สึกถึงพลังของตนเองว่า “เราสร้างความเปลี่ยนแปลงได้” ไม่ต้องรอความช่วยเหลือจากผู้อื่นทั้งหมดแม้ผลลัพธ์จะดูเป็นเรื่องเล็ก ๆ แต่หากเรามี “คนตัวเล็ก” ที่ลงมือทำจำนวนมาก จะกลายเป็นพลังอันยิ่งใหญ่ วิธีคิดนี้ ไม่เพียงใช้ได้กับการจัดการวิกฤตโควิด-19 แต่ยังเป็นจริงกับการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนในภาพใหญ่ด้วย เพราะการพัฒนาที่ยั่งยืนคือเรื่องของเราร่วมกัน จึงต้องอาศัยการลงมือทำของทุกคน เพื่อเดินไปให้ถึงเป้าหมาย เส้นทางการทำงาน ของเครือข่ายภาคประชาชนในภาวะวิกฤตเป็นหนึ่งตัวอย่างที่สะท้อนแนวคิดที่ทุกภาคส่วนของสังคมต้องร่วมมือกันการเรียนรู้จากวิกฤตครั้งนี้จึงเป็นบันไดขั้นหนึ่งให้เราสามารถมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้

การพัฒนาเพื่อทุกคน โดยทุกคน

Thank you

ขอขอบคุณการแบ่งปันความรู้จาก

- สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (NIA)
- The Active ไทยพีบีเอส
- Food For Fighters
- เส้นด้าย
- มูลนิธิดวงประทีบ
- มูลนิธิอาสาสมัครเพื่อสังคม
- อาสาส่ง รนาคารออมสิน
- มูลนิธิกองทุน หวังหลี
- โรงแรมเดอะสยามเฮอริเทจ/ครัวดร.ตี๋
- HSBC
- ชุมชนริมคลองวัดสะพาน
- ชุมชนวัดแคนางเลิ้ง
- ชุมชนเชื้อเพลิง 2
- ชุมชนวัดไตรรัตนาราม

จัดทำโดย UNDP Accelerator Lab Thailand
Accelerator Labs ของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) เป็นเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาพัฒนาที่ยั่งยืนที่ใหญ่และเร็วที่สุดในโลก โครงการนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีและรัฐกาตาร์ เครือข่าย Accelerator Labs ทำงานใน 115 ประเทศทั่วโลกในการค้นหานวัตกรรมระดับรากหญ้าซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ทดลองแนวทางการแก้ปัญหาใหม่ๆ และสร้างสรรคการพัฒนายั่งยืนรูปแบบใหม่สำหรับศตวรรษที่ 21 เพื่อสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

ทำความรู้จักเราเพิ่มเติมที่ acceleratorlabs.undp.org หรือติดตามเราใน Twitter ที่ [@UNDPAccLabs](https://twitter.com/UNDPAccLabs)